

Neveléstudományi Doktori Iskola

2012.04.28.

Implicit emlékezet és implicit tanulás Gátlási folyamatok az emlékezésben

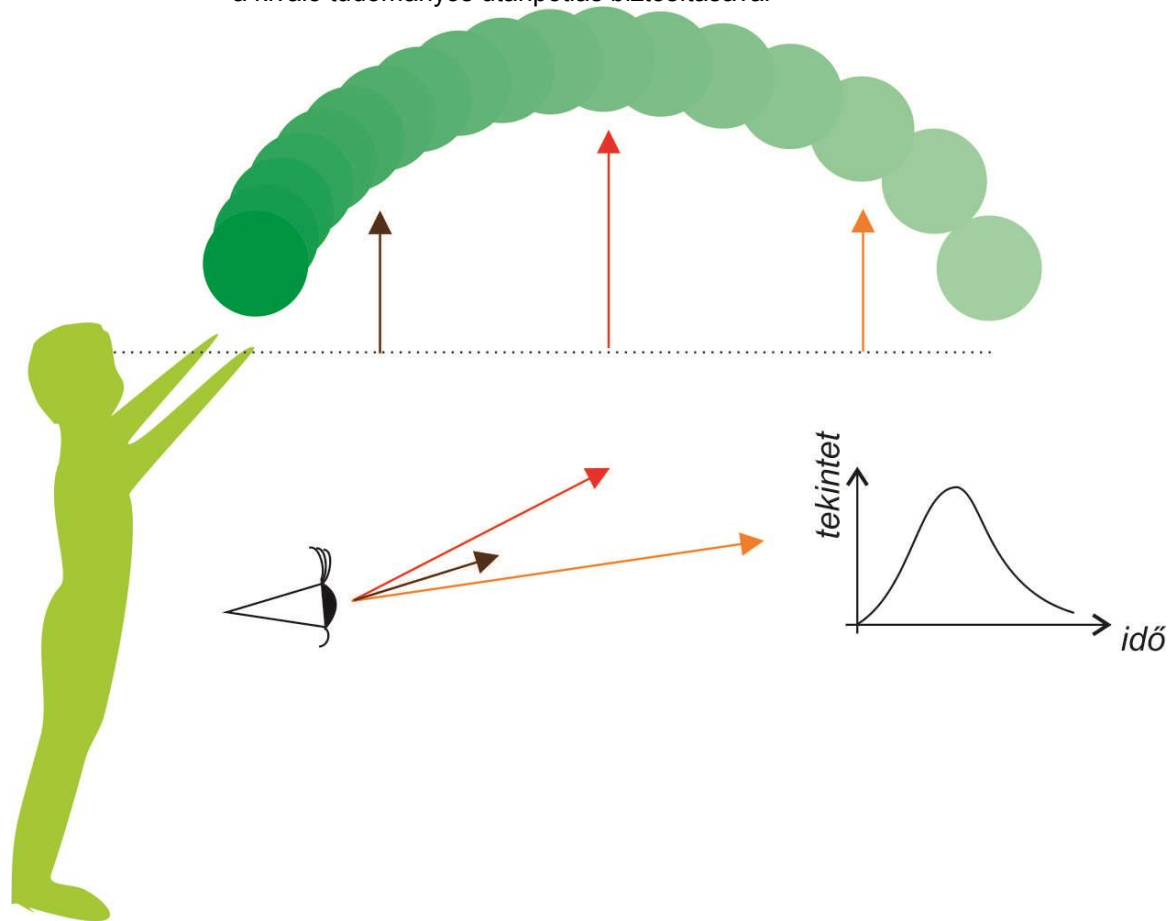
Hallgató Emese

TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0012
projekt

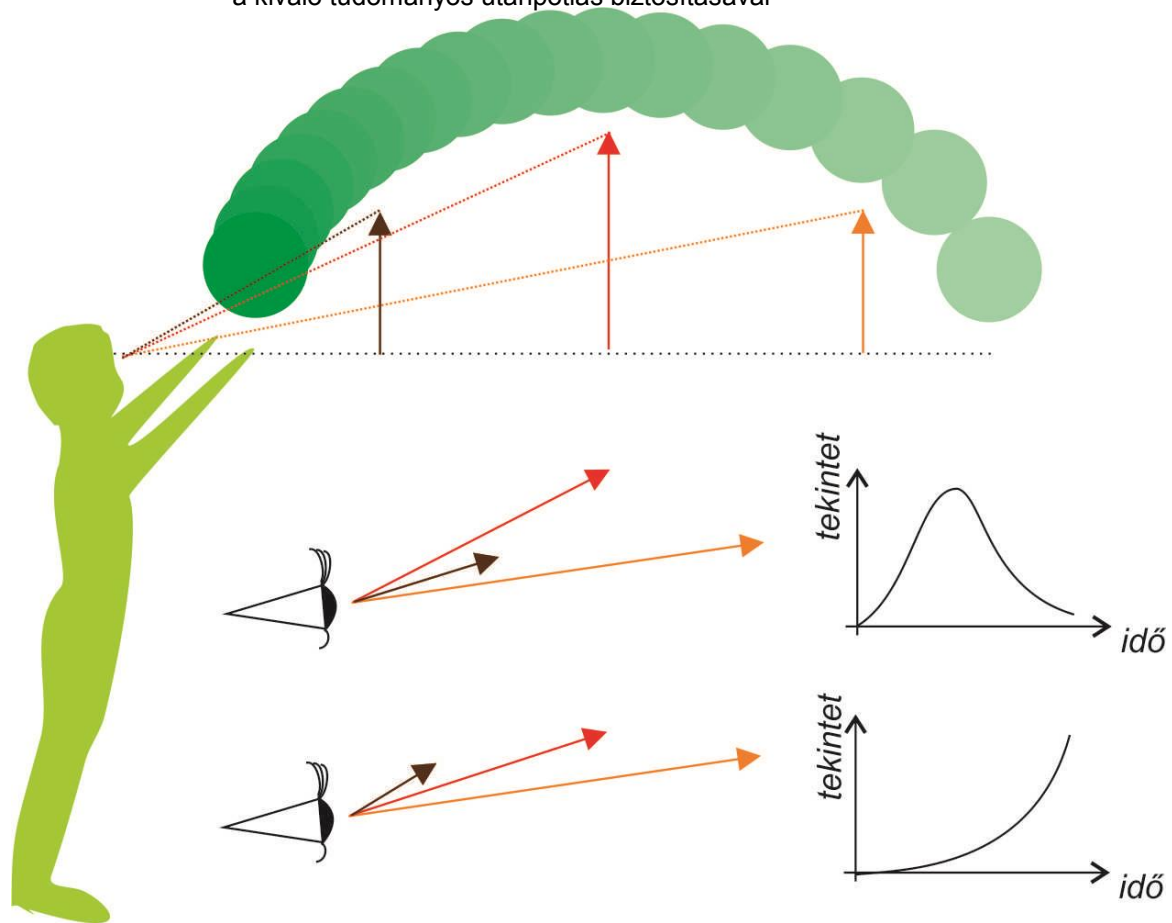
Az SZTE Kutatóegyetemi Kiválósági Központ tudásbázisának
kiszélesítése és hosszú távú szakmai fenntarthatóságának megalapozása
a kiváló tudományos utánpótlás biztosításával”

TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0012
projekt

Az SZTE Kutatóegyetemi Kiválósági Központ tudásbázisának
kiszélesítése és hosszú távú szakmai fenntarthatóságának megalapozása
a kiváló tudományos utánpótlás biztosításával

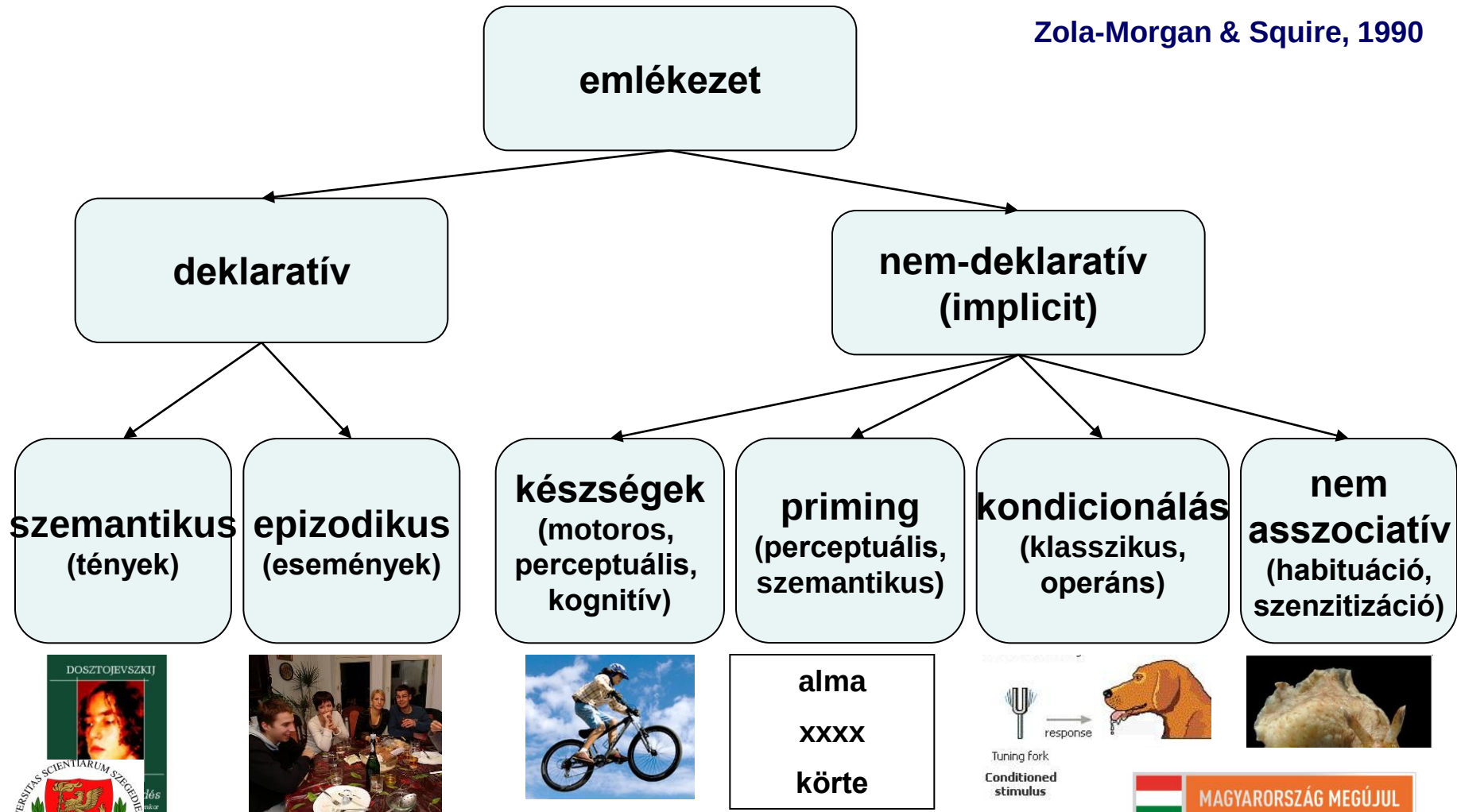

TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0012
projekt

Többszörös emlékezeti rendszerek

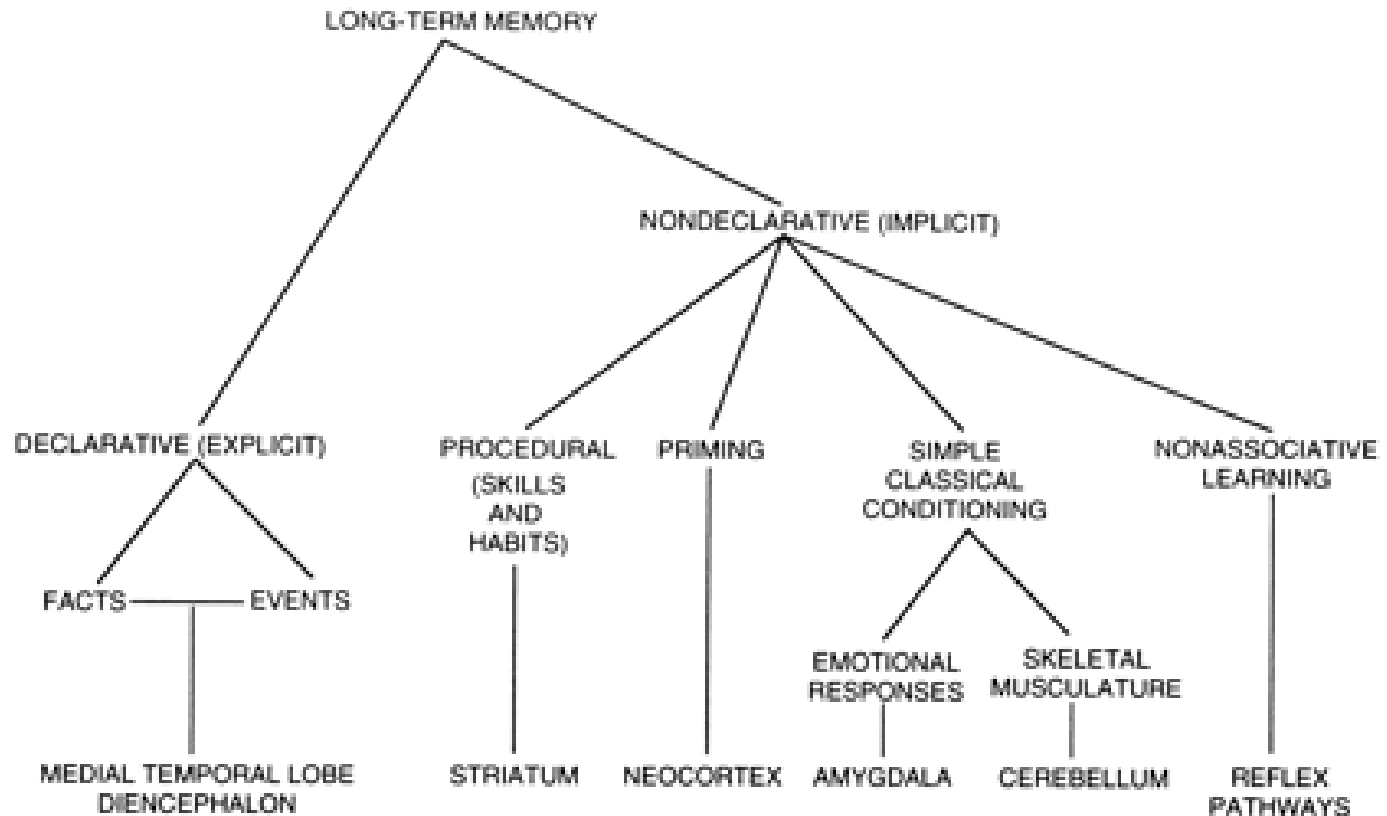
Zola-Morgan & Squire, 1990

TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0012
projekt

Az SZTE Kutatóegyetemi Kiválósági Központ tudásbázisának
kiszélesítése és hosszú távú szakmai fenntarthatóságának megalapozása
a kiváló tudományos utánpótlás biztosításával”

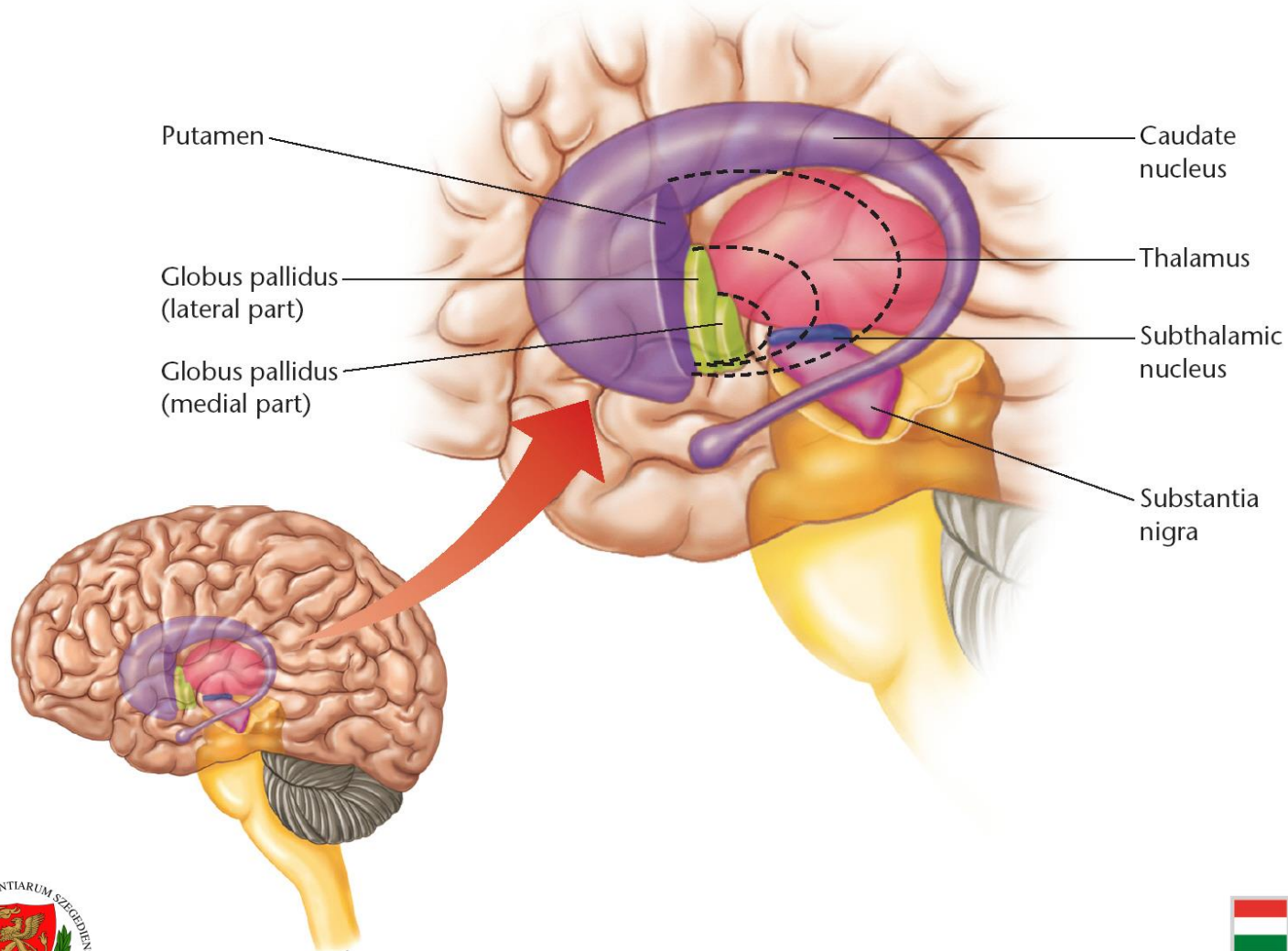

TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0012
projekt

- Nem tudatosul, nem verbalizálható, nem kontrollálható
- Hosszabb, adatvezérelt folyamat
- Automatizmusok, készségek

Priming hatások

SZÉCHENYI TERV

- Ismétléses (ugyanazt már láttuk, hallottuk)
 - Szó kiegészítése, azonosítása zajos környezetben
 - Híres Emberek
- Szemantikai (kapcsolódó dolgot már láttunk, hallottunk)
 - DRM paradigma

íz méz
csokoládé szív fog
cukorka savanyú
keserű kedves
cukor jó

TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0012
projekt

Az SZTE Kutatóegyetemi Kiválósági Központ tudásbázisának
kiszélesítése és hosszú távú szakmai fenntarthatóságának megalapozása
a kiváló tudományos utánpótlás biztosításával”

**Íz
Méz
Cukor
Só
Édes
Kedves
Szív
Fog
Barátságos
Savanyú
Jó
Keserű
Lelkes
Csokoládé
Gyümölcs
Cukorka**

TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0012
projekt

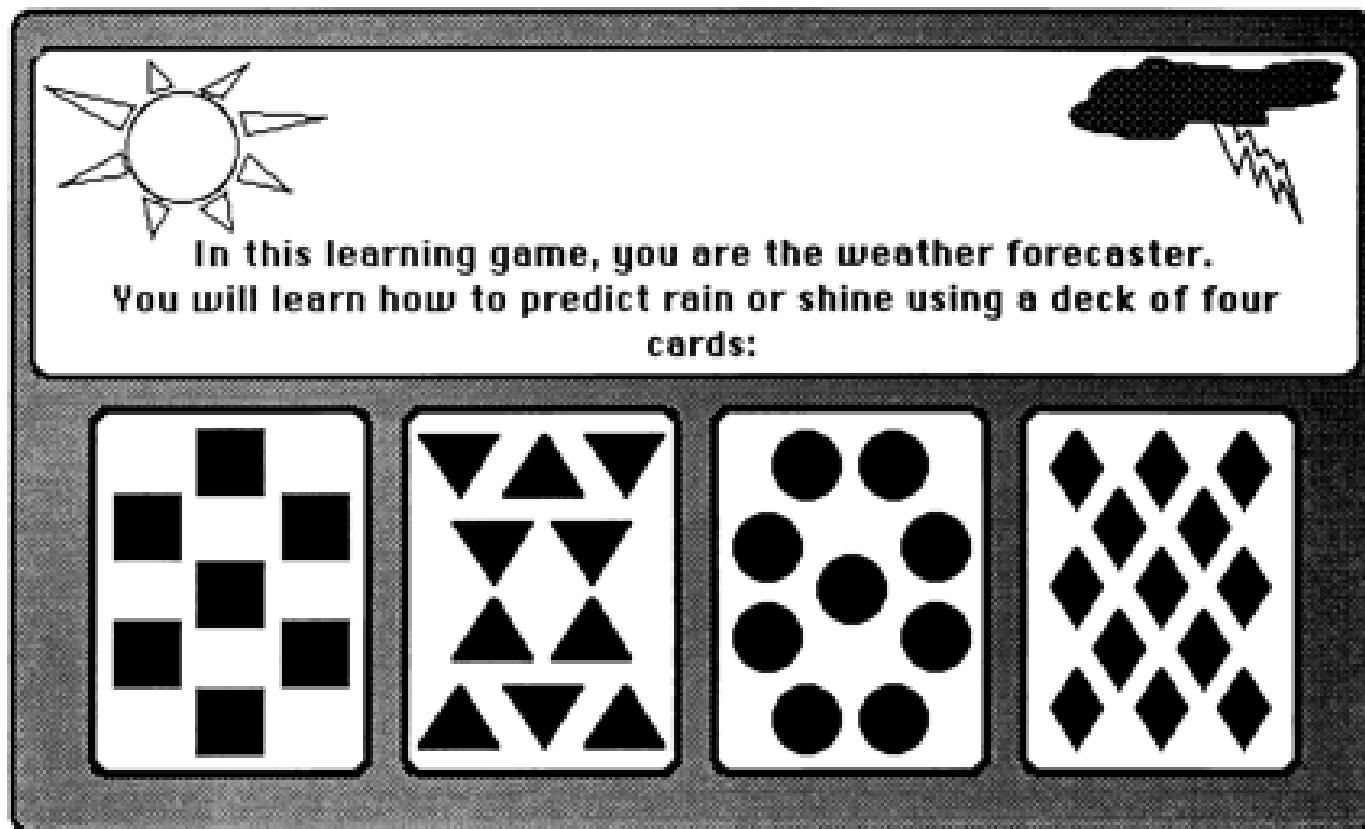
Priming hatások

Lehet tudatos vagy tudattalan, a kettő minőségileg
mást tükrözhet!

Implicit emlékezeti kutatásokban:

-pl. szótöredék-kiegészítés amnéziában szólista
tanulását követően

Időjós feladat

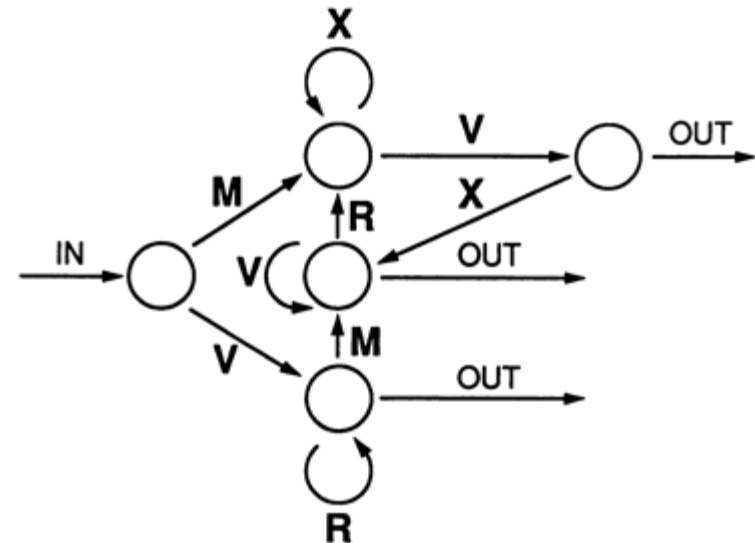
Időjós feladat

**Minden kártyához tartozik egy valószínűségi mutató
(mekkora valószínűséggel lesz napsütés, pl. 75%). A személyek
Erről nem kapnak felvilágosítást.**

**A feladatban egyszerre egy vagy több kártya is megjelenhet –
utóbbi esetben az együttesen meghatározott valószínűség dönti
el, hogy milyen idő lesz.**

**A személyeknek minden próba során tippelniük kell, hogy az adott
kártya vagy kártyakombináció mit jelez előre. A válaszuk után
visszajelzést kapnak arról, hogy ténylegesen milyen időt jósolnak a
kártyák.**

Mesterséges Nyelvtan

Grammatical

MXV
VMRV
MVXVV
VRRRM

Nongrammatical

VV
MMX
MXR
XXXV

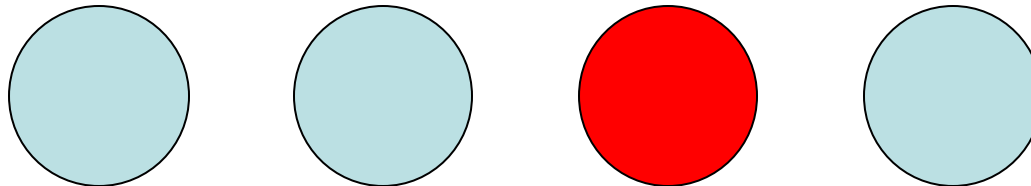
Mesterséges Nyelvtan (AGL)

A személyeknek a tanulási fázis során betűsorokat (szavakat) vagy hangsorozatokat mutatnak be mint egy idegen nyelv szavait.

Ezek a szavak meghatározott belső szerkezettel rendelkeznek, adott, hogy melyik hangot mely hangok követhetik. A szabály komplex, és a személyeknek semmiféle információt sem adunk erről.

A tanulást követően a személyek már látott, és új, még nem látott szavakat is látnak a képernyőn. A feladat mindegyik szó esetében az, hogy eldöntsék, szerintük az adott nyelvben létező szó lehet-e ez.

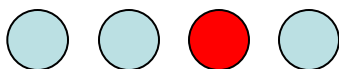
Az SZTE Kutatóegyetemi Kiválósági Központ tudásbázisának
kiszélesítése és hosszú távú szakmai fenntarthatóságának megalapozása
a kiváló tudományos utánpótlás biztosításával”

TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0012
projekt

SRT feladat (Nissen és Bullemer, 1987)

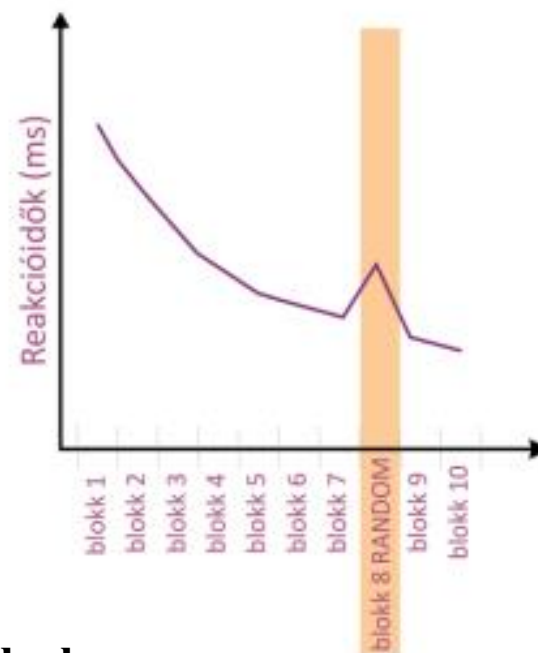

231432413421 sorozat ismétlődik

Néha a sorozatot random sorozat (vagy egy másik sorozat) váltja fel. A személyek ezeken a blokkokon lassabban válaszolnak, ez jelzi a tanulást.

Gyakran explicitté válik, azaz rájönnek a személyek.

a) SRT ELEMZÉSE

Az ASRT-feladat

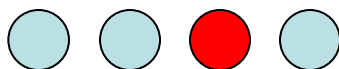
4

Két egyeztetési időpont

1	3	2	1	3	3	4	1	1	2	2	1	3	2	4	2	1	2
2	3	3	1	4	1	1	4	2	3	3	1	4	3	1	1	2	2
3	4	4	2	1	3	2	1	3	1	4	4	1	1	2	1	3	4
4	2	1	3	2	4	3	3	4	2	1	3	2	4	3	1	4	2
1	1	2	4	3	2	4	2	1	1	2	4	3	1	4	2	1	2

ASRT feladat (Howard és Howard, 1997)

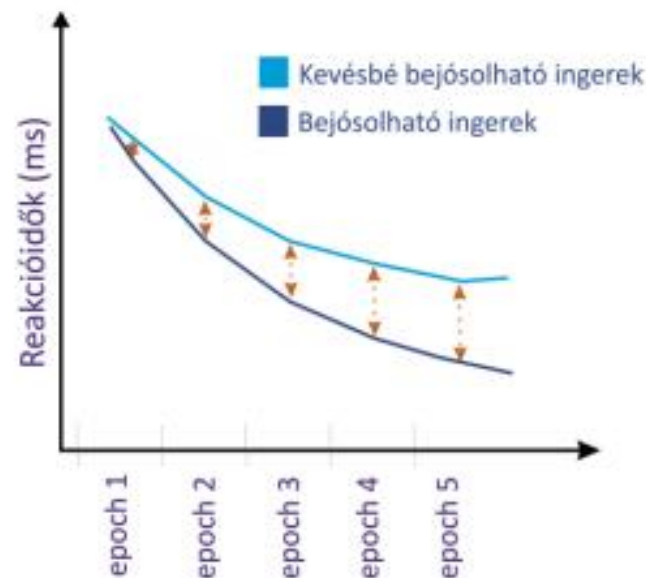

1 R 2 R 3 R 4 R sorozat ismétlődik, a **R**
mindig egy random helyet jelöl.

A tanulás folyamatosan nyomonkövethető
A két görbe megfigyelésével.

Nem jönnek rá a személyek, implicit marad.

b) ASRT ELEMZÉSE

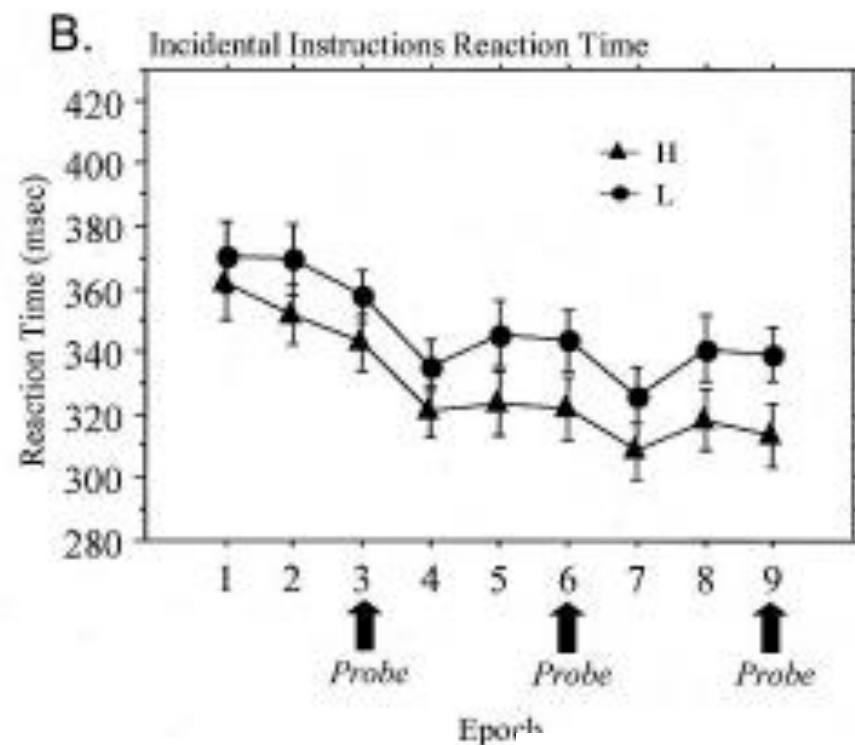
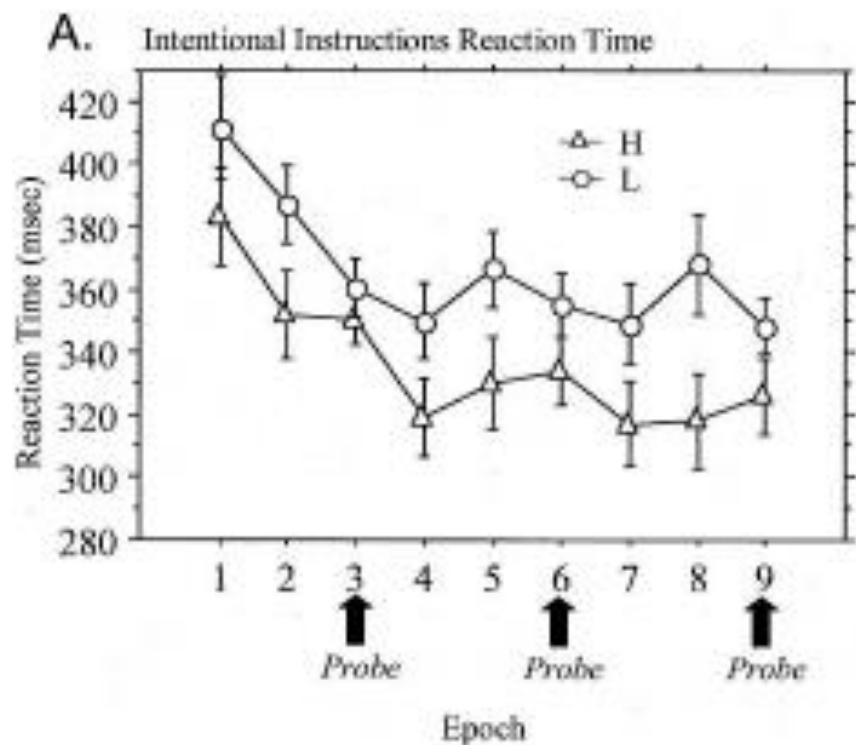
Az ASRT sokszínűsége

- Különböző modalitások,
 - Pl. perceptuális, motoros,
 - idői asrt
 - Intermodális
- Stb.

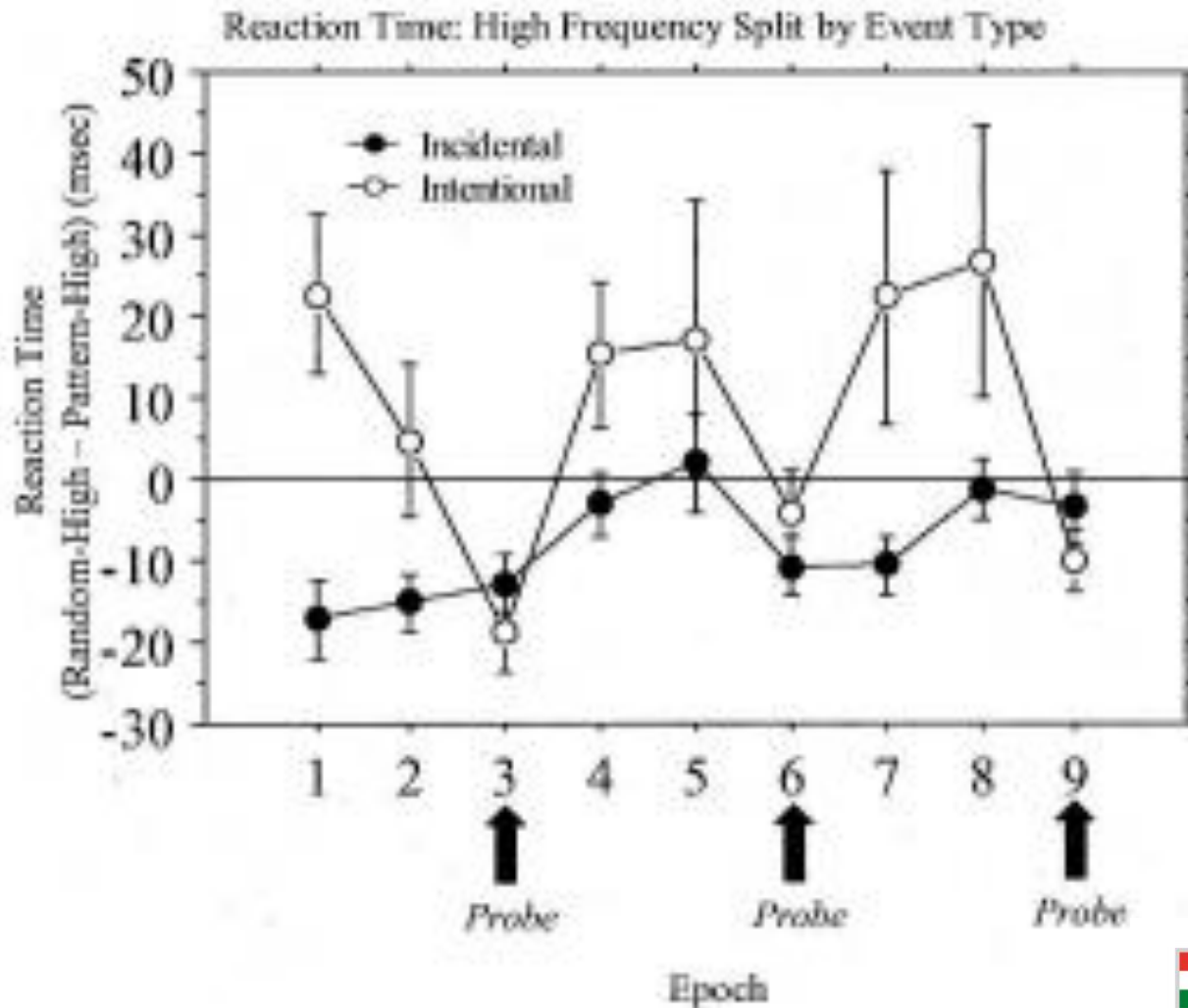
Az explicit instrukció hatása

- Instrukció:
 - Próbáld megtanulni a szekvenciát!
 - Legyél gyors és pontos, amennyire csak tudsz – a szekvencia elemeken
- Hétköznapi tapasztalat:
 - Idegen nyelv tanulás: a tanár elmondja a szabályt (pl. szabályosrendhagyó igék)
 - Sport tanulás: hogyan üsd meg a labdát
- Különböző ingerek a képernyőn
 - Pl. színben

Az explicit instrukció hatása

Az SZTE Kutatóegyetemi Kiválósági Központ tudásbázisának
kiszélesítése és hosszú távú szakmai fenntarthatóságának megalapozása
a kiváló tudományos utánpótlás biztosításával”

Implicit vagy Explicit?

- Valószínűleg mindkettő.
- Jacoby folyamat-disszociációs tesztje:
 - Inclusion (bennefoglalás)
 - Exclusion (kizárás)

Az SZTE Kutatóegyetemi Kiválósági Központ tudásbázisának
kiszélesítése és hosszú távú szakmai fenntarthatóságának megalapozása
a kiváló tudományos utánpótlás biztosításával”

GÁTLÁSI FOLYAMATOK AZ EMLÉKEZETBEN

TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0012
projekt

RIF – RETRIEVAL INDUCED FORGETTING

A – B, A – C szópárok

A – C gyakorlása

A – B, A – C visszakérdezése

C-hez kapcsolódó szavak?

***part-set cueing!

THINK – NO THINK paradigma

Szópárokat tanulnak
Zöld, piros színnel a szópár első tagja
Végén szópárok első tagja:
Eredmények?

NE GONDOLJ A FEHÉR MEDVÉRE!

Wegner: fehér medve, piros Volkswagen

Miért?

Monitorozó és Operátor komponensek

Az SZTE Kutatóegyetemi Kiválósági Központ tudásbázisának
kiszélesítése és hosszú távú szakmai fenntarthatóságának megalapozása
a kiváló tudományos utánpótlás biztosításával”

GÁTLÁSI FOLYAMATOK AZ EMLÉKEZETBEN

TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0012
projekt

